

Čj. UOOU-00879/15-14

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), rozhodl dne 13. května 2015 podle § 152 odst. 5 písm. a) v souladu s ustanovením § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozhodnutí správního orgánu prvního stupně čj. UOOU-00879/15-8 ze dne 6. března 2015 se, na základě rozkladu podaného účastníkem řízení, Lázně Darkov, a.s., se sídlem Čsl. Armády 2954/2, Hranice, 733 01 Karviná, IČ: 61974935, **mění tak, že ve výroku tohoto rozhodnutí se slova „pokuta ve výši 440.000 Kč (slovy čtyřistačtyřicet tisíc korun českých)“ nahrazují slovy „pokuta ve výši 220.000 Kč (slovy dvěsetdvacet tisíc korun českých)“, ve zbytku se rozhodnutí potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti s nezabezpečením osobních údajů klientů obsažených v jejich zdravotních dokumentacích bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), čj. UOOU-00879/15-2 ze dne 27. ledna 2015, kterým byla účastníku řízení, Lázně Darkov, a.s., se sídlem Čsl. Armády 2954/2, Hranice, 733 01 Karviná, IČ: 61974935, jako správci osobních podle § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., uložena pokuta ve výši 440.000 Kč a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč, neboť porušil povinnost stanovenou § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněné nebo nahodilé ztrátě osobních (citlivých) údajů.

Podkladem pro vydání tohoto příkazu byla zjištění uvedená v protokolu o kontrole čj. UOOU-9168/14-10 ze dne 6. ledna 2015 a další spisový materiál shromážděný v souvislosti s kontrolou provedenou u účastníka řízení inspektorkou Úřadu PaedDr. Janou Rybínovou ve dnech 14. listopadu až 16. prosince 2014 na základě podnětu podaného Úřadu Policií České republiky a spisový materiál Policie České republiky. Proti protokolu o kontrole nepodal účastník řízení námitky.

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení v blíže nezjištěné době po 15. červnu 2014 ztratil přehled o dispozici a uložení 22 ks zdravotnické dokumentace vztahující se k 22 pacientům-klientům, kteří nejpozději ke dni 15. července 2014 ukončili svůj léčebně-rehabilitační pobyt v lázních. Zdravotnické dokumentace obsahovaly osobní a citlivé údaje, tj. lékařskou zprávu o výsledku léčení, dekurz, medikační list, ošetřovatelskou dokumentaci, záznam o průběhu kinezioterapie, lázeňský návrh, informovaný souhlas

k výkonům, chorobopis a další dokumenty, dle zdravotního stavu klienta a požadavku ošetřujícího lékaře (záznam o ergoterapii, logopedická zpráva, cílené funkční testy a vyšetření, překladová zpráva, konziliární vyšetření, popisy zobrazovacích vyšetření, EKG záznam, sledování glykemie, sledování bilance tekutin, laboratorní výsledky, schválení průvodce pobytu, schválení o prodloužení pobytu zdravotní pojišťovny, hlášení výskytu nemocničních a ostatních nálezů, žádost o nahlížení a pořizování kopií a výpisů ze zdravotnické dokumentace, hlášení o pádu klienta, zdravotně sociální záznam a léčebný průkaz.

Zdravotnické dokumentace byly dle úředního záznamu obvodního oddělení Policie České republiky v Karviné – Mizerově ze dne 7. září 2014 uloženy v otevřené polici za stolem sestry v ošetrovně v 8. podlaží budovy A. Dle výpovědi zdravotní sestry ..., která pracuje na uvedené ošetrovně, byly na ošetrovně všechny zdravotní dokumentace pohromadě uloženy dne 15. července 2014. Dle výpovědi hlavní sestry, ... v úředním záznamu o podání vysvětlení Policie České republiky ze dne 27. srpna 2014, byly zdravotnické dokumentace naposledy v pořádku v ošetrovně v 8. patře přibližně kolem data 4. července 2014 a ztráta dokumentací se zjistila dne 1. srpna 2014 kolem 13:00 hodin. Policii tuto ztrátu jako odcizení nahlásila hlavní sestra ... dne 27. srpna 2014. Policie České republiky zdokumentovala, že v průběhu trvání léčby se zdravotnické dokumentace průběžně doplňují, vkládají se do nich různé zprávy (z jiných oddělení). Následně se odnesou do spisovny v suterénu budovy A, přičemž ve většině případů je odnášejí na žádost sestry sanitáři, a to pouze na ranní směně. Kdy a kdo zdravotnickou dokumentaci odnáší, se neeviduje. Eviduje se pouze založení chorobopisu ve spisovně. Dále bylo zjištěno, že po předání zdravotnické dokumentace do spisovny je provedena její evidence v evidenční knize zdravotnické dokumentace, a to s vyznačením data a čísla regálu. Ve spisovně je zdravotnická dokumentace uchovávána po dobu pěti let, následně je skartována. Ani jedna z odcizených zdravotnických dokumentací není zapsána v evidenční knize spisovny. Policie České republiky dne 22. září 2014 odložila věc dle ustanovení § 58 odst. 3 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., zákon o přestupcích, z důvodu neznámého pachatele a téhož dne dala Úřadu podnět k prověření případu.

Na základě účastníkem řízení řádně podaného odporu doručeného Úřadu dne 5. února 2015 byl v souladu s § 150 odst. 3 správního řádu příkaz čj. UOOU-00879/15-2 zrušen a správní orgán prvního stupně pokračoval ve správním řízení.

V rozhodnutí čj. UOOU-00879/15-8 ze dne 6. března 2015 správní orgán prvního stupně opětovně dospěl k závěru, že účastník řízení spáchal správní delikt podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., neboť jako správce osobních údajů neměl přijatá dostatečná opatření pro zajištění bezpečnosti zpracování osobních údajů, čímž porušil povinnost stanovenou správcem osobních údajů v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., tedy povinnost přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému či nahodilému přístupu k osobním a citlivým údajům nebo jejich ztrátě. Za tento správní delikt byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 440.000 Kč.

Proti rozhodnutí čj. UOOU-00879/15-8 ze dne 6. března 2015, doručeném účastníkovi řízení dne 9. března 2015, podal účastník řízení dne 24. března 2015 na podatelnu Úřadu včasné rozklad.

V rozkladu účastník řízení namítá, že správní orgán prvního stupně nepřikládá přiměřenou váhu skutečnosti, že ač došlo k porušení zákona o ochraně osobních údajů, jednalo se o pouhé formální porušení, které nemělo materiální dopad, a nevznikla v jeho důsledku žádná újma. Dále účastník řízení uvádí, že jeho jednání nevykazuje co do důsledků zvýšenou společenskou nebezpečnost.

Účastník řízení ve svém rozkladu konstatuje, že neexistuje výčet podstatných náležitostí či konkrétního obsahu opatření ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a výklad Úřadu ohledně nedostatečnosti opatření pro splnění této povinnosti je extensivní a nemající oporu v zákoně. Účastník řízení v této souvislosti též poukazuje na skutečnost, že za účelem

ochrany osobních údajů přijal interní předpisy. Účastník řízení uvádí, že reálná možnost ztráty osobních údajů bude existovat vždycky, i když budou spisy uloženy v uzamčeném trezoru.

Účastník řízení se domnívá, že správní orgán prvního stupně nezohlednil okolnosti, za kterých mělo dojít k jednání, která jsou účastníku řízení kladena za vinu, v souladu s ustanovením § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Dále účastník řízení konstatuje, že jemu uložená peněžitá sankce je nepřiměřeně vysoká vzhledem k tomu, že účastník řízení svým postupem usiloval v rámci obecné prevenční povinnosti o zabránění vzniku škod. Podle účastníka řízení správní orgán prvního stupně při ukládání sankce nepřihlédl k jeho osobním a majetkovým poměrům a postupoval tak v rozporu s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu vyjádřenou např. v jeho rozhodnutí ze dne 20. dubna 2010 čj. 1 As 9/2008-133.

Účastník řízení dále namítá, že ke splnění všech funkcí trestu by stačilo samotné projednání správního deliktu, které již samo o sobě vedlo k nápravě stavu, neboť účastník řízení přijal novou směrnici č. 4/2014 (s účinností od 1. září 2014). V tomto jednání účastník řízení vidí též důvody pro uplatnění liberačního důvodu ve smyslu ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb.

Závěrem účastník řízení navrhuje, aby předseda změnil výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v části výroku o sankci tak, že se účastníku řízení ukládá pokuta ve výši 60.000 Kč.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání, a dospěl k následujícím závěrům.

Účastník řízení namítá, že jeho jednání bylo pouhým formálním porušením zákona č. 101/2000 Sb., které nemělo žádný materiální dopad, neboť v jeho důsledku nevznikla žádná faktická újma. Toto tvrzení účastníka řízení se však nezakládá na pravdě, neboť újma vznikla subjektům osobních údajů již okamžikem ztráty těchto osobních údajů z účastníkem řízení provozovaného zdravotnického zařízení. V daném případě se navíc jednalo nejen o osobní údaje, ale též o citlivé údaje (informace o zdravotním stavu), jejichž ztráta znamená již sama o sobě velmi citelný zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů. Vzhledem k tomu, že dosud nebylo zjištěno, jakým způsobem a kam zmizely tyto citlivé osobní údaje z ošetrovny lázeňského zařízení, a nelze tedy vyloučit ani případnou další manipulaci s nimi, nelze vyloučit další stupňování nemajetkové újmy poškozených subjektů údajů jako důsledek deliktního jednání účastníka řízení. Z těchto důvodů nelze akceptovat ani další argument účastníka řízení, že jeho jednání nevykazuje zvýšenou společenskou nebezpečnost. V této souvislosti odvolací orgán uvádí, že účastník řízení nejméně v době od 15. července 2014 do 1. srpna 2014 zcela ztratil přehled o předmětných zdravotnických dokumentacích, přičemž dodnes není známo, kde se tyto zdravotnické dokumentace nacházejí. Ztrátu zdravotnických dokumentací účastník řízení oznámil až téměř měsíc po zjištění této skutečnosti. Postup účastníka řízení tedy v žádném případě nelze označit za jednání v souladu s požadavky ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb.

Ohledně obecnosti ustanovení § 13 zákona č. 101/2000 Sb. a rozšířeného výkladu tohoto ustanovení Úřadem odvolací orgán uvádí, že vyhodnocení případných bezpečnostních rizik je vždy na správci osobních údajů, stejně tak přijetí takových opatření, aby zabránil možnému porušení tohoto zákona. Uvedená opatření vždy musí odpovídat danému způsobu zpracování. Jak již konstatoval správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí, vzhledem k různým způsobům zpracování osobních údajů není možné, aby zákon č. 101/2000 Sb. obsahoval veškerá možná opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů. V této souvislosti odvolací orgán upozorňuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu čj. 3 As 21/2005-112, ve kterém uvedl, že obecná formulace § 13 zákona č. 101/2000 Sb. předpokládá přijetí naprosto konkrétních opatření organizačních a technických, kdy „standard“ by měl představovat jakési nutné minimum. Správní orgán prvního stupně též upozornil na skutečnost, že je důležité přijmout zejména preventivní opatření k ochraně

a zabezpečení osobních údajů, spočívající v určení konkrétních postupů. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění svého rozhodnutí dále uvedl, že účastníkem řízení přijaté vnitřní předpisy předložené v rámci kontroly Úřadem, které jsou obsahem spisu, neupravují osobní odpovědnost jednotlivých zaměstnanců za uchovávání a předávání zdravotnické dokumentace v rámci činnosti účastníka řízení ani kontrolní postupy nadřazených při kontrole uchovávání zdravotnické dokumentace. Odvolací orgán s tímto závěrem správního orgánu prvního stupně souhlasí, neboť kdyby účastník řízení tyto konkrétní postupy při uchovávání zdravotnické dokumentace přijal a kontroloval jejich dodržování, nemuselo ke ztrátě zdravotnických dokumentací dojít, případně by byla jejich ztráta zjištěna jistě mnohem dříve. Odvolací orgán proto konstatuje, že ačkoliv účastník řízení přijal některá opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů, nelze tato opatření považovat za standardní zabezpečení osobních údajů a za vynaložení veškerého možného úsilí k zabezpečení ochrany osobních údajů. Nelze proto přijmout názor účastníka řízení, že není dle ustanovení § 46 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. za uvedený správní delikt odpovědný.

K námitce účastníka řízení, že ke splnění všech funkcí trestu by stačilo samotné projednání správního deliktu, odvolací orgán uvádí, že podmínkou aplikace ustanovení 40a zákona č. 101/2000 Sb., tedy upuštění od uložení pokuty, je, že dojde k nápravě protiprávního stavu v souladu s uloženým opatřením nebo bezprostředně poté, kdy bylo zjištěno porušení povinnosti. V případě ztracených a dosud nenalezených zdravotnických dokumentací je náprava protiprávního stavu vyloučena a dané ustanovení zákona je v předmětném případě neaplikovatelné.

Účastník řízení dále namítá, že správní orgán prvního stupně nezohlednil při rozhodování o výši pokuty dostatečně všechny okolnosti páčání protiprávního jednání v souladu s ustanovením § 46 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb. Odvolací orgán konstatuje, že správní orgán prvního stupně při svém rozhodování vycházel z konkrétních zjištění svých, Policie České republiky (včetně výpovědí svědků) a vyjádření účastníka řízení, a v souladu se správním řádem náležitě zjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zdravotnická dokumentace byla uložena v otevřené polici za stolem v ošetřovně, kde se, byť za přítomnosti zdravotní sestry, pohybovaly i další osoby. Ředitelka léčebné péče účastníka řízení ... v písemných informacích týkajících se nakládání se zdravotnickou dokumentací uvádí, že v době ztráty zdravotních dokumentací byla v léčebném zařízení účastníka řízení vysoká fluktuace v kategorii pracovníků sanitář, kdy nebyly k dispozici informace o důvěryhodnosti nových pracovníků a jejich pracovní zkušenosti. Nelze tak akceptovat názor účastníka řízení, že byla zdravotnická dokumentace řádně zabezpečena v souladu s ustanovením § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb., zejména s ohledem na fakt, že se v daném případě jednalo o zdravotnické dokumentace, dokumenty, které obsahují údaje o zdravotním stavu subjektů údajů, tedy údaje citlivé, které podléhají vyšší právní ochraně dle zákona č. 101/2000 Sb. Porušení ochrany a neoprávněný přístup k citlivým údajům je nutné považovat za velmi citelný zásah do soukromého a osobního života subjektů údajů. Proto je nutné v případě zdravotnické dokumentace věnovat zabezpečení jejího obsahu větší pozornost. Tak tomu ovšem v daném případě nebylo. Odvolací orgán proto souhlasí se závěrem správního orgánu prvního stupně, že ze strany účastníka řízení nebylo vynaloženo veškeré možné úsilí k zabezpečení ochrany osobních údajů. Účastníku řízení bylo správním orgánem prvního stupně prokázáno porušení povinnosti dle § 13 odst. 1 uvedeného zákona, podle kterého měl povinnost zabezpečit ochranu osobních údajů. Porušení ze strany účastníka řízení spočívalo v tom, že nepřijal adekvátní konkrétní opatření k zabezpečení ochrany osobních údajů, zde navíc citlivých údajů, které jsou obsahem zdravotnické dokumentace.

S ohledem na výše uvedené odvolací orgán shrnuje, že správní orgán prvního stupně zjištěný skutkový stav správně vyhodnotil jako porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. a své závěry řádně odůvodnil. Odvolací orgán též konstatuje, že neshledal v předchozím správním řízení žádnou procesní vadu s dopadem na zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

K účastníkem řízení namítané nepřiměřené výši uložené sankce uvádí odvolací orgán následující.

Správní orgán prvního stupně uložil sankci za správní delikt v rámci zákonného rozpětí, s přihlédnutím k ekonomické situaci účastníka řízení a v souladu s účastníkem řízení citovaným rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kde tento soud konstatoval, že správní orgán ukládající pokutu za jiný správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán prvního stupně při ukládání sankce vycházel z veřejně dostupných ekonomických údajů o hospodaření účastníka řízení a jím uložená pokuta nemá na účastníka řízení likvidační dopad. Při správní úvaze však správní orgán prvního stupně nedostatečně přihlédl k relevantním polehčujícím okolnostem a k míře přiměřenosti výše uložené pokuty vzhledem k povaze případu. Odvolací orgán při rozhodnutí o změně výše pokuty přihlédl zejména ke skutečnosti, že přestože je závažnost daného jednání spočívající v míře zásahu do soukromí dotčených osob značná, není tak vysoká, jak ji spatřuje správní orgán prvního stupně, vzhledem k relativně nízkému počtu dotčených osob (ztracených zdravotnických dokumentací). Odvolací orgán vzal též v potaz, že správní orgán prvního stupně měl též více zohlednit skutečnost, že účastník řízení následně přijal opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Dále je odvolací orgán toho názoru, že ukládaná sankce by měla být při stejné typové závažnosti deliktního jednání a podobných okolnostech případu posuzována podobně, v souladu s principem právní jistoty – legitimního očekávání.

Odvolací orgán se proto po zvážení výše uvedených skutečností rozhodl snížit uloženou pokutu na 220.000 Kč, neboť sankci v této výši považuje za dostačující a přiměřenou.

Účastníkem řízení navrhovaná výše sankce, tj. 60.000 Kč, není adekvátní zejména vzhledem ke skutečnosti, že zdravotnické dokumentace obsahovaly citlivé osobní údaje a také s ohledem na fakt, že zhruba 14 dní účastník řízení o ztrátě předmětných zdravotnických dokumentací nevěděl, ztrátu ohlásil až téměř měsíc poté, co se o ní dozvěděl, a zdravotnické dokumentace nebyly dosud nalezeny.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 13. května 2015

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec, v. r.
předseda

Za správnost vyhotovení:
Martina Junková